

464/2014

§ 128 Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta kuntalaiksi

Liite Kh 1/128/13/14

Kuntalain kokonaisuudistuksen tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa kuntalakiluonnoksesta. Erityisesti pyydetään lausumaan lausuntopyynnöstä esille tulevista kysymyksistä

Valmistelija: hallintojohtaja, kunnanjohtaja

Esitys:

Kunnanhallitus antaa liitteen mukaisen lausunnon.

Päätös:

Hyväksyttiin.

464/2014

§ 128 Utlåtande över utkastet till en regeringsproposition om kommunallagen**Bilaga Kst 1/128/13/14**

Målet med totalrevisionen av kommunallagen är att förnya kommunallagen med hänsyn till förändringsbehov på grund av förändringarna i verksamhetsomgivningen och kommunförvaltningens nya strukturer. Den nya kommunallagen ska ersätta kommunallagen från 1995, och den ska fortfarande vara en allmän lag som gäller kommunens förvaltning, beslutsfattandeförfaranden och ekonomi. Målet med reformen är att minska på behovet av speciallagstiftning.

Finansministeriet ber om ett utlåtande över utkastet till en regeringsproposition om kommunallagen, till kommunallag. Särskilt bes om svar på frågor som framgår av begäran.

Beredare: förvaltningschefen, kommundirektören

Förslag:

Kommunstyrelsen ger ett utlåtande enligt bilaga.

Beslut:

Godkändes.

Lausunto kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta:

Kunnan toiminnan käsitteestä (6 §)

Kunnan toiminnan käsitteen määrittely täsmentää kunnan toimintaa. Lakiin esitetty kunnan toiminnan käsitteen laajentaminen koskemaan kuntakonsernin toimintaa, yhteistoimintaa jne., on looginen ja perusteltu.

Kunnan tehtäviä, järjestämisvastuuta ja palvelujen tuottamista koskevista ehdotuksista (7-9 §)

On erittäin hyvä, että lakiesitykseen on avattu ja määritelty järjestämis- ja tuottamisvastuu. Sen sijaan järjestämisvastuusta automaattisesti seuraavaa rahoitusvastuuta jouduttaneen tarkastelemaan uudelleen sote-rakennelakiratkaisun myötä.

Kuntatalousohjelmasta (12 §)

Lakiluonnokseen esitetty kuntatalousohjelma on erittäin hyvä uudistus ja hyvä väline kuntien talouden ja rahoitusaseman tarkasteluun.

Kuntavaalien ja valtuuston toimikauden alkamisen ajankohdan muuttamisesta (15 §)

Kuntavaalien toimittaminen huhtikuussa ja valtuustokauden aloittaminen kesäkuussa mahdollistaa jokaisen valtuutetun osallistumisen myös ensimmäisen toimivuotensa talousarvion ja -suunnitelman hyväksymiseen, mikä järkevöittää päätöksentekoa.

Valtuuston kokoa koskevasta sääntelystä (16 §)

Valtuuston oikeus päättää lain asettamissa rajoissa valtuutettujen lukumäärästä antaa kunnalle harkintamahdollisuuden valtuuston koosta.

Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä vaikuttamistoimielimiä kuten nuorisovaltuustoa koskevista ehdotuksista (5 luku);

Esitys on pääosin hyvä ja kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen kannatettavaa, mutta kunnan näkökulmasta velvoite perustaa uusia toimielimiä on tarpeeton.

Kunnan toimielinorganisaation ja johtamisen vaihtoehtoisista organisointitavoista ja alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista (31,34, 38 ja alueellisia toimielimiä koskevista ehdotuksista 37 §)

Valtuuston mahdollisuus päättää valiokunta-, puheenjohtaja ja tilaaja-tuottajamallin käyttöönotosta ja alueellisista toimielimistä huomioi kuntien erityispiirteet.

Kuntastrategiasta (39 §)

Kuntastrategiaa koskevan pykälän tavoite, jonka mukaan kunnassa olisi mahdollista laatia vain yksi strategia, johon koottaisiin mahdollisimman laajasti myös erityislainsäädännössä edellytetyjä suunnitelmia, on hyvä. Tällöin sektorikohtaiset suunnitelmat tulisivat sidotuksi paremmin kunnan taloussuunnitteluun.

Kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävistä (40 ja 41 §)

Ei kommentoitavaa.

Johtajasopimuksesta (43 §)

Johtajasopimus on käytössä valtaosassa kuntia.

Omistajaohjausta ja kuntakonsernin johtamista koskevista ehdotuksista (6 §, 47 -49 §)

Täsmennykset tukevat kuntien omistaja- ja konserniohjausta.

Kuntien yhteistoimintaa koskevista ehdotuksista (8 luku)

Kunnalla ei ole huomautettavaa ehdotuksista.

Luottamushenkilöiden vaalikelpoisuuteen ehdotetuista muutoksista, erityisesti kunnanhallituksen osalta tytäryhteisöjen hallituksen jäseniä ja puheenjohtajistoa koskevista ehdotuksista (74 § 1 ja 4 mom.)

Kunnalla ei ole kohdasta huomautettavaa.

Päätoimisen ja osa-aikaisen luottamushenkilön asemaa ja luottamushenkilön oikeutta saada vapaata työstään koskevista ehdotuksista (81 ja 82 §)

Uudistukset ovat perusteltuja.

Sidonnaisuuksien ilmoittamisesta (85 §)

Sidonnaisuuksien ilmoittamisella lisätään avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja luottamusta kunnallishallintoon.

Kunnallisen puoluerahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista ehdotuksista (19 § 2 mom. ja 83 § 3 mom.)

Täsmennykset lisäävät avoimuutta ja luottamusta kunnallishallintoon.

Otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle (93 §)

Lain muutos on perusteltu ja yksinkertaistaa otto-oikeuden sääntelyä ja käyttöä. Uudistus vahvistaa kunnanhallituksen asemaa kunnan hallinnosta, taloudesta sekä kunnan toiminnan yhteensovittamisesta vastaavana toimielimenä.

Toimielinten sähköisiä päätöksentekotapoja koskevista ehdotuksista (99-101 §) sekä kunnan ilmoitusten, kunnan toimintaa koskevien tietojen ja pöytäkirjojen julkaisemisesta tietoverkossa (109 ja 110 §, 141 §)

Sähköiset päätöksentekotavat ja pöytäkirjojen julkaiseminen tietoverkossa nopeuttavat päätöksentekoa ja lisäävät vuorovaikutusta sekä osallisuutta.

Alijäämän kattamisvelvollisuudesta määrääjassa ja alijäämän kattamisvelvollisuuden ulottamisesta kuntayhtymiin (111 §)

Alijäämien kattamisvelvoite on julkisen talouden kestävyysvajeen näkökulmasta hyvin perusteltu ja käytännössä viiden vuoden aika alijäämien kattamiseen on riittävä, myös velvollisuuden ulottaminen

kuntayhtymiin on perusteltua, mutta sote-uudistuksen vuoksi asiaa vielä on syytä arvioida.

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan ja kuntayhtymän arviointimenettelyistä (119 ja 120 §)

Kunnalla ei ole huomautettavaa arviointimenettelystä.

Tarkastuslautakuntaa koskevista ehdotuksista ja tilintarkastuksesta (122 ja 123 §)

Säätelyssä korostuu tarkastuslautakunnan tehtävä nimenomaan tuloksellisuuden arvioinnissa, johon ei kuulu operatiivisen toiminnan arviointi. Tämän näkökulman korostaminen on perusteltua.

Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajien tietojensaantioikeudesta (125 §)

Ei huomautettavaa.

Kunnan toimintaa markkinoilla koskevista ehdotuksista kuten kunnan myöntämien lainojen, takausten sekä vakuuksien rajoittamisesta, kunnan kiinteistön luovutuksesta ja julkisen palvelun velvoitteesta (15 luku) sekä lakiluonnoksen rakenteesta ja siirtymäsäännöksistä.

Ei huomautettavaa.

Utlåtande över utkastet till en regeringsproposition om kommunallagen

Begreppet kommunens verksamhet (6 §)

Definitionen av begreppet kommunens verksamhet preciserar kommunens verksamhet. Det är motiverat att utvidga begreppet till att omfatta också kommunkoncernens verksamhet, samarbete osv.

Kommunens uppgifter, organiseringsansvar samt produktion av tjänster (7-9 §)

Det är mycket bra att lagförslaget omfattar organiserings- och produktionsansvar. Finansieringsansvaret som organiseringsansvaret automatiskt medför torde behöva granskas på nytt i samband med lösningen gällande lagen om social- och hälsovårdsstruktur.

Programmet för kommunernas ekonomi (12 §)

Programmet för kommunernas ekonomi är en mycket bra reform och ett gott redskap för granskning av kommunal ekonomi och finansiell ställning.

Ändringen av tidpunkten för kommunalval och inledningen av fullmäktiges mandatperiod (15 §)

Kommunalval i april och inledning av fullmäktiges mandatperiod i juni gör det möjligt för varje fullmäktigeledamot kan delta i godkännandet av budgeten och -ekonomiplanen för sitt första mandatår, vilket förstärker beslutsfattandet.

Regleringen av fullmäktiges storlek (16 §)

Kommunfullmäktiges rätt att besluta om antalet fullmäktige enligt kommunallagens ramar ger kommunen möjlighet att besluta om fullmäktiges storlek.

Förslagen som gäller deltagnings- och påverkningsmöjligheterna samt påverkningsorganen, såsom ungdomsfullmäktige (kapitel 5);

Förslaget är till största delen bra och det är bra att kommuninvånarnas möjlighet till deltagande och påverkning ökas, men ur kommunens synvinkel är det onödigt med förpliktelser om nya organ.

Alternativa sätt att organisera kommunens organ och ledning (31,34, 38) och förslagen som gäller delområdesorgan (37 §)

Kommunfullmäktiges möjlighet att besluta om ibruktagning av utskotts-, ordförande- och beställar-producentmodeller och delområdesorgan beaktar kommunernas särdrag.

Kommunstrategin (39 §)

Målet enligt vilket kommunen kunde utarbeta endast en strategi med en omfattande samling av planer som förutsätts i speciallagsstiftning är bra. Sektorspecifika planer skulle då anslutas bättre till kommunens ekonomiska planering.

Kommunstyrelsens och kommunstyrelseordförandens uppgifter (40 ja 41 §)
Inget att kommentera.

Direktörsavtalet (43 §)
Direktörsavtalet är i bruk i de flesta kommunerna.

Förslagen som gäller ägarstyrningen och ledandet av kommunkoncernen (6 §, 47-49 §)
Preciseringarna stöder kommunernas ägar- och koncernstyrning.

Förslag som gäller kommunernas samarbete (kapitel 8)
Kommunen har inget att anmärka om förslagen.

De föreslagna ändringarna till förtroendevaldas valbarhet, speciellt för kommunstyrelsens del styrelsemedlemmarna samt presidiet vid dotterbolag (74 § 1 och 4 mom.)
Kommunen har inget att anmärka.

Förslagen som gäller heltids- och deltidssysselsatta förtroendevaldas ställning och förtroendevaldas rätt till ledighet från arbetet (81 och 82 §)
Reformerna är motiverade.

Redogörelse för bindningar (85 §)
Redogörelse för bindningar ökar öppenhet, transparens och förtroende för kommunal förvaltning.

Förslag som gäller transparensen hos kommunal partifinansiering (19 § 2 mom. och 83 § 3 mom.)
Preciseringarna ökar öppenhet och förtroende för kommunal förvaltning.

Begränsningen av upptagningsrätten så att det endast är möjligt att ta upp ärenden för behandling i kommunstyrelsen (93 §)
Lagförändringen är motiverad och förenklar regleringen och användningen av upptagningsrätten. Reformen förstärker kommunstyrelsens ställning som ett organ som ansvarar för kommunens förvaltning, ekonomi och samordnare av kommunal verksamhet.

Förslag om organs elektroniska beslutsfattandesätt (99 - 101 §) samt utgivandet av kommunens anmälningar, information om kommunens verksamhet samt protokoll på nätet (109 och 110 §, 141 §)
Elektroniska beslutsfattandesätt och utgivandet av protokoll på nätet försnabbar beslutsfattandet och ökar växelverkan och delaktighet.

Skyldigheten att täcka underskottet inom utsatt tid och utvidgningen av skyldigheten till att gälla samkommuner (111 §)
Skyldigheten att täcka underskottet är väl motiverad med tanke på den offentliga ekonomins hållbarhetsproblem och tidsfristen på fem år är i praktiken tillräcklig. Det är också motiverat att utvidga skyldigheten till att

gälla även samkommuner, men detta ska ännu övervägas p.g.a. social- och hälsovårdsreformen.

Utvärderingsförfarande för kommuner och samkommuner i en särskilt svår ekonomisk ställning (119 och 120 §)

Kommunen har inget att anmärka om utvärderingsförfarandet.

Förslagen som gäller revisionsnämnden och revisionen (122 och 123 §)

Regleringen betonar revisionsnämndens uppgift att bedöma effektiviteten, i vilket inte ingår någon bedömning av den operativa verksamheten. Det är motiverat att betona denna synvinkel.

Revisionsnämndens och revisorernas rätt att få information (125 §)

Inget att kommentera.

Förslagen som gäller kommunens verksamhet på marknaderna, såsom begränsningen av lån, garantier och säkerheter som kommunen beviljat, överlåtelse av fastigheter som kommunen äger samt förpliktelsen om offentlig service (kapitel 15) samt lagpropositionens struktur och övergångsbestämmelserna

Inget att kommentera.

